

تحولات احتمالی ژئوپلیتیکی در ونزوئلا و تاثیر آن بر بازار جهانی نفت

ردیابی رخدادهای هم‌پیوند

- تنش‌های آمریکا و ونزوئلا در حال افزایش است. به رغم سیاست‌های مبهم دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در مورد احتمال حملات نظامی فوری به این کشور، **تقویت و تشدید حضور نظامی دریایی آمریکا در کارائیب ادامه دارد که از نظر تحلیلگران نظامی تجمیع حدود ۳۰ درصد دارایی‌های نظامی آمریکا در این منطقه بدون وجود برنامه مداخله نظامی نا محتمل است.**
- این تشدید تنش‌ها در حالی رخ می‌دهد که صنعت نفت ونزوئلا نشانه‌هایی از احیای خود را در چند ماه گذشته **عمدتاً با همکاری شرکت‌های شرقی** نشان می‌دهد. تداوم این شرایط بر وضعیت بازار نفت تاثیر گذار خواهد بود.
- بی‌ثباتی سیاسی و تحریم‌ها، تولید نفت خام ونزوئلا را در ۲۰ سال گذشته به شدت کاهش داده است. در دو دهه گذشته، تولید نفت ونزوئلا از حدود ۳ میلیون بشکه در روز به ۱/۲ میلیون بشکه در روز در اکتبر ۲۰۲۵ کاهش یافته است.
- تحریم‌ها و تنش‌های آمریکا علیه ونزوئلا به طور مؤثر باعث قطع دسترسی ونزوئلا به بازار اصلی صادرات خود در ایالات متحده و نیز مانع از سرمایه‌گذاری شرکت‌های نفتی بین‌المللی، محدودیت دسترسی به تجهیزات تخصصی و فنی، اجبار به فروش نفت خام با تخفیف‌های زیاد به خریداران مشتاق مانند چین و تسریع روند تخریب زیرساخت‌های نفتی ونزوئلا شده است.

تحلیل و ارزیابی

- با توجه به شرایط فعلی ونزوئلا یعنی افزایش درگیریهای سیاسی و لغو تمام مجوزهای آمریکا و افزایش تنش با آمریکا تولید نفت این کشور احتمالاً **تا پایان سال ۲۰۲۵ در حدود ۱/۲ میلیون بشکه در روز** بوده و در صورت عدم حمله نظامی، در همین سطح پیش بینی می‌شود.
- **صادرات نفت خام ونزوئلا در ماه سپتامبر ۲۰۲۵ به بیش از یک میلیون بشکه در روز رسید که بالاترین سطح از اوایل سال ۲۰۲۰ است. داده‌ها و اسناد نشان می‌دهد که حدود ۹۵ درصد از کل صادرات ونزوئلا به چین (تی پات‌ها) بوده است.**
- در سال‌های گذشته متناسب با روند گفتگوهای دیپلماتیک، دولت آمریکا مجوزهایی را به شرکت شورون جهت فعالیت در صنعت نفت ونزوئلا اعطاء کرده که در حال حاضر همه آنها در دولت ترامپ لغو شده است.
- ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۲۵، قبل از لغو مجوز فعالیت شرکت‌های نفتی بین‌المللی (به ویژه شرکت شورون) در ونزوئلا، به طور متوسط حدود ۱۷۵ هزار بشکه در روز نفت خام از ونزوئلا وارد می‌کرد.
- حضور شرکت‌های چینی در نیمکره غربی در دو دهه گذشته افزایش یافته که در بخش نفت و گاز، کشور ونزوئلا اولویت همکاری خود را با شرکت‌های چینی قرار داده است.
- **دولت ترامپ در حال بازنگری امنیتی تعاملات خود با چین در نیمکره غربی بوده که فشار به ونزوئلا همانند فشار به پاناما در تعدیل همکاری با چین یکی از دلایل تهدیدهای کنونی آمریکا علیه ونزوئلاست. به عبارت دیگر دغدغه امنیتی آمریکا فراتر از موضوع تعاملات نفت و گاز ونزوئلا با چین است.**

اظهار نظر کارشناسی از منظر منافع انرژی ج.ا.ایران

- با توجه به اینکه عمده صادرات نفت ونزوئلا به تی پات‌های چینی می‌باشد لذا هرگونه اخلال ناشی از اقدامات نظامی ایالات متحده می‌تواند عرضه نفت‌های تحریمی به پالایشگران مستقل چینی را کمتر کرده و در نتیجه فرصت چانه زنی بیشتری برای ایران و روسیه برای کسب سهم این بازار فراهم کرده که اقتصاد کسب و کار خود را بر روی نفت‌های تخفیفی قرار داده‌اند.
- **با هر گونه اقدام نظامی، فضا برای فعالیت بین‌المللی شرکت‌های چینی در خارج از محدوده نفوذ آمریکا کمتر شده و فرصتهای سرمایه‌گذاری ایران و روسیه برای شرکت‌های غیر معظم چینی در چارچوب امنیت انرژی چین برجسته‌تر می‌شود.**
- **دولت آمریکا با توجه به تجربه اشغال عراق تلاش خواهد کرد که از آسیب زیرساختی به صنعت نفت ونزوئلا در هر گونه اقدام نظامی جلوگیری کند و در صورت اقدام نظامی احتمالاً با بازگشت عرضه نفت ونزوئلا به پالایشگران آمریکایی، رقابت در عرضه کنندگان نفت خاورمیانه‌ای به آمریکا بیشتر شده و نیاز به بازاریابی مقاصد جایگزین بویژه کشورهای شرق آسیا بیشتر می‌شود.**
- **سقوط دولت ونزوئلا، بازار نفت را برای امنیت عرضه چین و فعالیت‌های شرکت‌های چینی امنیتی‌تر خواهد کرد. از اینرو توجه چین به کشورهای نفتی خارج از نفوذ غرب مثلاً ایران برای چین اهمیت راهبردی‌تر پیدا خواهد کرد. اما استفاده از این فرصت راهبردی نیازمند توافقات راهبردی در سطح حاکمیتی طرفین می‌باشد.**